

היסוד, או ללימוד מחדש ולרענון של כמה וכמה סוגיות בתורת המעשה-הצבאי אשר מרחבי השדה וההר משמשים בשבילם כר האימונים הטבעי והמתאים ביותר, ובמקרים רבים — גם היחידים האפשריים. הקלה ידועה במתיחות (של „זמני שביתות הנשק“, לעומת עונות-ההפוגה הרגישות) מסייעת לאפשרות של תכנית אימונים רחבה במרחבים, גם מגבירה את הצורך בה. בימי „המלחמה המדומה“ בסוף 1939 ובראשית 1940, עת בה ישבו גייסות מיליונים במערכי העמדות או באזורי העורף הקרוב, כמעט ללא פעולת איבה מוחשית, נאמר רבות באנגליה וביחוד בצרפת, כי האויב המרפה העיקרי הנו השעמום: אפס מעשה-הצבאי בצד מלאכות-שיגרה של „משק בית“ קסרקטיני. אסור בתכלית האיסור — והדבר חל כמוזן לא רק על

לוחיקי ההגנה

חיל-היבשה אלא גם על חיל-האוויר ועל חיל-הים — כי יותן לאוירת השעמום והריקנות להתגנב אל תוך שורות גייסותינו. כי עם אלה באים תמיד הרפיון, ירידת הכושר הצבאי וטשטוש המטרות למענן קיים הצבא ולמענן הוא נלחם בעת הצורך. תכנית אימון מקפת, תוך שימוש רחב ככל האפשר בחידושים ובתחבולות אשר יעוררו ענין באימון נים, ויבליטו את התכלית השימושית שבהן, הנה צורך השעה. תכנית אימון כזאת תחדש ותגביר את היכולת של אותם אנשי הצבא אשר יוסיפו לשרת בחדשים ובשנים הקרובות; ולא-אלה העתידים להשתחרר ולשוב אל החיים האזרחיים יוסיף משנה האימון תוספת של חיסון ושל כושר צבאי אשר יעלו את ערכם כאנשי-מילואים.

והגרעיני, אסור שיאבד לנו, אסור שיתבזבז. ואכן, מתחילה ההתארגנות וההתלכדות של ארגון חברי ההגנה, ודאי תתרחב ותתבסס, משיגבר זרם אנשי הצבא המשוחררים, מחברי ההגנה בעבר. ההתלכדות הזאת עדיין מחפשת לה צורות דרכים ומשימות.

אחת הדרכים היא הצורך בביטוי, בהבעת רחשי הלב והמחשבה, בהעלאת זכרונות, בהפקת הלקח המאלף — וגם בכלי לקשר, ולחילופי דברים. „מער כות“, במתו-הצבאית של ארגון ההגנה בא"י מנין שנים, דפוס לגיבוש מחשבתו הצבאית והתנור עתית בשנות המחחרת שלו — (במסוה הליגלי כאשר איפשרו מסיבות הזמן) וכלי מבטאו של איש הצבא והמגן העברי, יפתח את שערינו לרוחה לפני צורך הביטוי, הבירור וההתלבטות של חברי ההגנה לשעבר. המשאלה המובעת ב„מער כות“ אשר בחוברת זו, כי „מער כות“ ישמש במה לותיקי ההגנה — היא גם משאלת המערכת.

השנה הפך „יום תל-חי“ ל„יום ההגנה“. בפעם הראשונה הופיעו וצעדו יחד, ביום י"א אדר, יחידות צבא ההגנה לישראל וקבוצות ותיקי ארגון ההגנה. היה בזה משום סמל למפנה ההיסטורי, אך היה בזה גם משום ציון לבעיה ולצורך. ותיקי ארגון ההגנה מהיום שכבה בפני עצמה במערך מחנה-המגן שלנו — שכבה אשר זכרונות משותפים ושירות-מתנדבים משותף ייחדוה וליכדוה. חלק מהם משמש גם כיום בתוך כוחות הצבא הפעילים (ומרבית שכבת המפקדים של צבא ההגנה לישראל מורכבת כיום ממישהיו חברים פעילים במחנה המגנים של אתמול). אחרים משמשים עדין בגופי חיל בעלי אופי רורבי ומקומי, או בשירותי עזר בעלי ערך הגנתי חיוני. ומצויים כבר גם כאלה אשר גילם ומצב בריאותם הציגום אל מעבר הגבול של כושר שירות. אך לכולם גם יחד אותם הזכרונות, השרשים והכרת היעוד אשר עשאוים לכוח המשחרר הגדול בתולדות ישראל. ליכוד זה, על ערכו המחנך

כל גנרל וכל חייל היתה לו ההכרה של אפסיותו הוא וחש שהנו אך שיפה בים זה של אנשים, אולם בד בבד עם זה, חש בכוחו ודאה עצמו כחלק בלתי נפרד של הכלל העצום.

מתוך „מלחמה ושלום“ לל. טולסטוי